

Заняття 1: Робочий аркуш

Ім'я учня чи учениці: _____

Прізвище учня чи учениці: _____

Клас: _____

ІНСТРУКЦІЇ

Етап 1.

Прочитай текст і обговори в парі, відповідаючи на запитання:

- Про що розповідає цей текст?
- Чи знаєш ти щось про цю тему?
- Які докази ти знайшов / знайшла в тексті на підсилення основної думки?

Обговори свої думки з однокласником чи однокласницею.

Після цього напиши власні міркування з теми.

Етап 2.

Якою зараз є твоя позиція? Вона змінилася після обговорення?

Поле праворуч передбачено для твоїх нотаток і коментарів.

Етап 3.

Повтори вправу з другим і третім текстами.

Етап 4.

Якою є твоя фінальна позиція?

Етап 5.

Сформулюй тезу (власну позицію) і напиши аргументи (докази) на її підтримку. Спробуй додати до своєї аргументації інформацію із запропонованих текстів.

Домашні тварини роблять дітей здоровішими — науковці

Місце для твоїх нотаток

Джерело: УП.Життя, адаптовано

Згідно з останніми дослідженнями, коти й песики допомагають знизити ризик підхопити кашель та нежить у малюків упродовж першого року життя. Про це пише Time з посиланням на журнал «Pediatrics».

Попередні дослідження засвідчили, що наявність домашніх тварин знижує ризик алергії в малюків. Останні досліді на мишах показали, що собаки можуть навіть запобігти розвитку дитячої астми.

«Ми вважаємо, що присутність домашніх тварин позитивно впливає на імунну систему, яка розвивається, зміцнює її. Тож дитина, коли стикається з мікробами, виявляється вже підготовленою до цього», — пояснила докторка Ейя Бергрос, педіаторка Університетської лікарні Куопіо у Фінляндії, яка проводила дослідження.

Бергрос та її колеги не аналізували імунну систему дітей, але спостерігали за 397 малюками, які народилися у Фінляндії з 2002 до 2005 року.

Дослідники й дослідниці виявили, що діти, які виростили в будинках із тваринами, мають на 44% менше ризиків підхопити інфекцію вуха, якщо порівняти з дітлахами, які ростуть без домашніх улюбленців. Також діти, у чиїх родинх тримають тварин, потребують лікування антибіотиками на 29% рідше.

Окрім того, у дослідженні відзначено важливість часу взаємодії дитини з твариною: усі дані свідчать про те, що раннє «спілку-

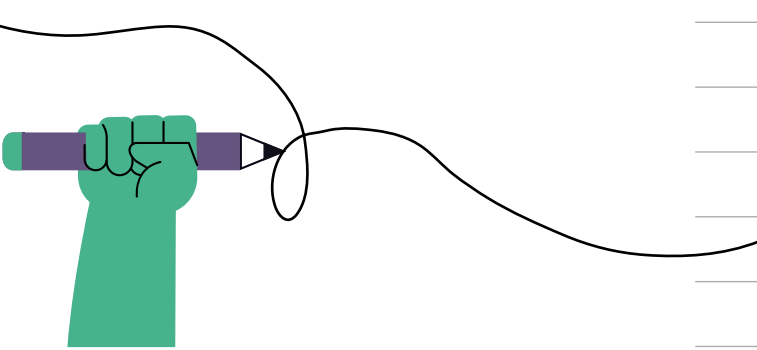
вання» малюків і тварин може бути найкориснішим для зниження ризику появи дитячої алергії та астми. Крім того, діти підхоплюють менше інфекцій, якщо тварина, з якою вони контактують, не живе в домі постійно.

«Це говорить про те, що тварини можуть принести більше бруду та мікробів з вулиці, і це сприяє зміцненню імунної системи немовлят швидше», — зазначають учені.

Попри гарні новини, певно, не варто одразу ж заводити пса чи kota, якщо їх у вас ще немає: з іншого боку, вони можуть посилити симптоми в дітлахів, які мають схильність до алергії чи астми.

Варто також зазначити, що дослідження проводили в сільській і приміській місцевостях. Основною відмінністю з умовами міста є те, що тут тварини гуляють біля сміттєвих баків чи каналізації, а це, навпаки, може зашкодити малюкам.

Місце для твоїх нотаток

Чи варто дарувати дитині домашню тварину

Джерело: Ukr.Media, адаптовано

Зазвичай діти обожають тварин, тому здебільшого батьки рано чи пізно стикаються з проханням завести домашнього улюбленця. Якщо дорослі й самі люблять котів чи собак, проблем немає — вони виникають, коли тварина потрібна лише малюкові. Поговорімо про плюси й мінуси рішення завести тварину в такому випадку.

Щастя

Дитина стане щасливішою, якщо в неї з'явиться улюбленець. Потрібно уточнити, яку саме тварину хоче син або дочка: діти різні, тож і смаки в них різні. Комусь до вподоби гратися, гуляти, гладити тварину, піклуватися про неї, а комусь достатньо просто милуватися і спостерігати. Універсальних варіантів немає: одній дитині підійдуть акваріумні рибки, а іншій — собака.

Відповідальність і дисципліна

Завдяки домашній тварині малюк може стати відповідальнішим: клітку папуги чи хом'яка, лоток кота чи кішки доведеться регулярно чистити, собаку — вигулювати. Усіх тварин потрібно годувати. Отже, доведеться корегувати розпорядок дня, підлаштовуватися під нові обов'язки. Самоорганізованість, дисципліна — ось чого навчає дітей домашній улюбленець у довгостроковій перспективі. Тож батькам не варто брати всі зобов'язання з догляду на себе — потрібно делегувати їх синові або доньці. Звісно, обов'язки мають відповідати віку дитини.

Місце для твоїх нотаток

Природа

На прикладі домашнього улюбленця дитина вчиться любити природу, дбайливо ставитися до тварин і рослин. І тут не дуже важливо, яку саме тварину куплять батьки. Головне — що малюк буде взаємодіяти з нею, бачитиме її життя і потреби зблизька.

Турбота й дружба

Тварина пробуджує в дитини почуття дружби, прагнення до безкорисливої турботи. Якщо малюки з ранніх років розуміють, що таке щира дружба, прихильність, вони ростуть чуйними й емпатичними. Діти стають набагато добрішими та м'якшими поруч із домашнім улюбленцем.

Аргументи проти живого подарунка

Звісно, в ідеї завести домашню тварину є свої мінуси — і потрібно розуміти їх заздалегідь.

Перший і головний — алергія. Якщо під інше можна підлаштуватися, а до нових обставин звикнути, то постійні прояви алергії здатні сильно зіпсувати життя людини.

Також варто одразу продумати, з ким залишатимете улюбленця на час відпустки.

Непостійність у прив'язаності до тварини з боку дітей теж імовірна. Діти спонтанні, часто діють необдуманно. Сьогодні є зацікавленість, завтра — ні, а тварину вже завели. Залишається чекати дорослішання, пояснювати дитині, у чому її відповідальність: позбутися kota або хом'яка вже не вдасться.

Місце для твоїх нотаток

Чому не можна дарувати домашніх улюбленців

Джерело: DW, адаптовано

Кошеня, цуценя чи хом'ячок у подарунок на День народження, Різдво чи Новий рік? «У жодному разі!» — переконані німецькі захисники й захисниці тварин, адже йдеться не про іграшку, а живу істоту.

Немає нічого незвичайного в тому, що в списку подарунків, які мріють отримати діти, одне з перших місць посідають домашні тварини: цуценята, кошенята, кролики, хом'ячки. І коли дитина виявляє під новорічною ялинкою чотирилапого друга, радості немає меж.

Але те, що поява в сім'ї домашньої тварини передбачає ще й обов'язки, нерідко не беруть до уваги.

Тварини важко переживають зраду

«Сумна реальність така, що після різдвяних і новорічних свят чимало омріяних живих подарунків опиняються в притулку для тварин. Минають кілька тижнів — й ілюзії в людини, яка придбала собі улюбленця, випаровуються. Особливо швидко втрачають цікавість до домашніх тварин діти. Раптово людина усвідомлює, що тварина забирає час, заважає планам на відпустку — і, щоб повернути собі незалежність, позбувається кішки або песика», — нарікає представниця організації «Tierschutzverein für Berlin und Umgebung» Беате Камінські (Beate Kaminski).

Перш ніж приносити додому тварину, потрібно все добре продумати й ретельно спланувати, рекомендує вона. За словами

Місце для твоїх нотаток

Камінські, також важливо пояснити дітям, що домашні улюбленці — це не речі, не плюшеві іграшки, а живі істоти, які можуть відчувати горе й біль.

Треба розподілити обов'язки

Перед покупкою домашнього улюбленця потрібно скликати родинну нараду й заручитися згодою всіх членів сім'ї на придбання тварини. Якщо ніхто не буде проти, варто докладно обговорити й закріпити обов'язки та завдання кожного й кожної.

Необхідно точно вирішити, хто відповідатиме за прибирання туалету, клітки чи акваріума, чиїм обов'язком стане вигул тварини, годування та дресування. Треба також скласти план альтернативного варіанту догляду за улюбленцем на випадок, якщо діти, подорослішавши, вирішать жити окремо чи з певних причин у них на першому плані опиняться інші зацікавлення.

Варто звернути увагу й на тривалість життя тварини. Деякі з них живуть дуже довго. Наприклад, вік папуг-амазонів і сірих папуг жако може сягати 70 років, а папуг ара — навіть 100 років. Деякі з променевих черепах можуть жити й понад 100 років, а червоновухі черепахи — до 40–50 років.

Дізнайтеся про звички тварин і врахуйте витрати

Придбана тварина може здивувати опікуна чи опікунку своїми звичками. Хом'яки й миші, наприклад, ведуть нічний спосіб життя: коли всі сплять, вони починають стукати, шарудіти, дряпати дно клітки. Тому дізнатися про такі особливості вкрай важливо ще до придбання тварини.

Не варто забувати й про те, що купівля домашнього улюбленця передбачає не лише вартість самої тварини, але й витрати на її годування, догляд, страхуван-

Місце для твоїх нотаток

ня, податки, послуги ветеринара, а також утримання в пансіоні для тварин або в когось удома під час відпустки господарів.

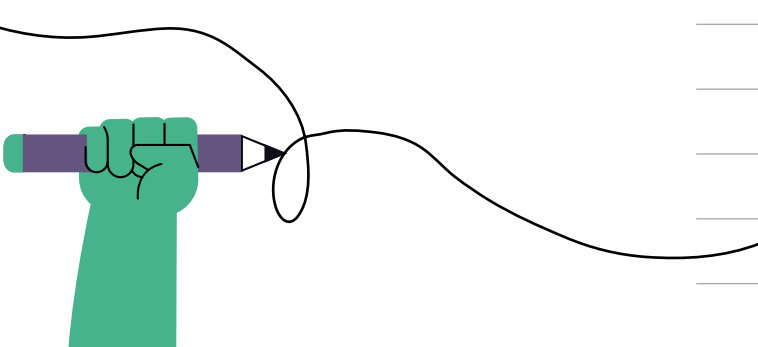
Фахівці та фахівчині в Німеччині підраховали: тим, хто вирішить завести маленького песика, упродовж життя тварини доведеться витратити на неї не менш ніж 20 тисяч євро.

Переконайтеся, що тварина вам підходить

Перш ніж зважитися на покупку живої істоти, важливо також з'ясувати, чи не має хтось із членів родини алергію на шерсть тварини або сіно. І, звичайно, необхідно своєчасно уточнити, чи дозволить орендодавець/-иця тримати у квартирі тварин — і якщо так, то яких саме.

«Важливо пам'ятати: якщо не дотримуватися цих порад, то “історія любові”, що гарно почалася, може швидко закінчитися кошмаром — і для людини, і для тварини», — застерігає Беате Камінські.

Місце для твоїх нотаток

Зоозахисний закон: які нововведення набирають чинності

Місце для твоїх нотаток

Джерело: УП.Життя, адаптовано

З 8 листопада 2021 року в Україні заборонили бити, отруювати, жорстоко дресирувати тварин, дарувати їх як призи, надавати фотопослуги з ними, а також топити чи душити.

Це передбачає закон № 2351, який Верховна Рада ухвалила 15 липня. Він має на меті захистити тварин від жорстокого поводження.

Що змінилося

Жорстоким поводженням із тваринами тепер вважають не лише порушення правил їхнього утримання, а й інші порушення правил поводження та транспортування тварин. Введено поняття «каліцтво тварини» й «тілесне ушкодження тварини».

Як пояснили в зоозахисній організації «UAnimals», це дуже важливо для відмежування адміністративної відповідальності від кримінальної, а як наслідок — їхнього ефективнішого застосування до винних осіб.

Винним у жорстокому поводженні з тваринами людям забороняється утримувати тварин:

- протягом 1 року — якщо людина вчинила адміністративне правопорушення із жорстокого поводження щодо тварин;
- протягом 10 років — якщо людина вчинила злочин проти тварини.

Що заборонено:

1. регулювання чисельності тварин біологічно обґрунтованими методами й методами евтаназії (дозволено лише гуманні методи: біостерилізація, влаштування в притулок тощо);
2. у смертвіння тварин для регулювання чисельності безпритульних тварин;
3. побиття, травмування, отруєння тварин, примушування до нападу одних тварин на інших, використання тварин як мішеней під час стрільби;
4. надання фотопослуг із дикими тваринами;
5. пропаганда жорстокого поводження з тваринами;
6. зменшення заповідних зон (крім того, у межах заповідних зон потрібно встановити спеціальні знаки, а дороги, що туди ведуть, — перекрити шлагбаумами);
7. розведення птиці для отримання фуа-гра (жирної печінки).

Якщо тварина хвора на сказ або іншу особливо небезпечну хворобу, обов'язковою умовою для її смертвіння має бути документ від ветеринара.

Права домашніх тварин

Людина, яка супроводжує домашню тварину, тепер зобов'язана забезпечити наявність:

- повідця, якщо тварина може становити небезпеку для життя чи здоров'я людини;
- намордника на собаках небезпечних порід;
- нашійника з позначками-ідентифікаторами.

Місце для твоїх нотаток

Повідець для тварини на прив'язі повинен бути завдовжки не менше 20 метрів, а для сторожових собак — не менше 10 метрів.

Заборонено:

- 1) бити, вбивати, отруювати чи калічити домашніх тварин, дарувати їх як призи, нагороди чи премії;
- 2) завдавати домашнім тваринам болю, страждання або пригнічення;
- 3) дресирувати тварин у жорстокий спосіб;
- 4) умертвляти тварин шляхом утоплення, задушення, використання електричного струму й отрути;
- 5) жебракувати з тваринами, зокрема безпритульними;
- 6) залишати тварин самих у салоні автомобіля за температури повітря понад +20 °C і менш ніж +5 °C;
- 7) замурувати тварин у підвальних приміщеннях;
- 8) залишати тварин без можливості укриття в приміщенні за температури повітря понад +20 °C і менш ніж 0 °C;
- 9) залишати домашніх тварин прив'язаними без нагляду в громадських місцях (поблизу зупинок, магазинів тощо);
- 10) прив'язувати тварин до машин / мотоциклів і примушувати до бігу;
- 11) умертвляти тимчасово ізольованих безпритульних домашніх тварин.

За низку правопорушень посилено адміністративну й кримінальну відповідальність, деякі дії перекваліфіковано з адміністративного правопорушення в злочини. В організації «UAnimals» [закликали українців і українок уважно вивчити ці норми](#), адже закон працює лише тоді, коли є контроль.

Місце для твоїх нотаток

Заняття 1: Робочий аркуш

Ім'я учня чи учениці: _____

Прізвище учня чи учениці: _____

Клас: _____

ІНСТРУКЦІЇ

Етап 1.

Прочитай тексти й познач основну думку:

- Про що розповідає цей текст?
- Чи знаєш ти щось про цю тему?
- Які докази ти знайшов / знайшла в тексті на підсилення основної думки?

Обговори свої думки з однокласником чи однокласницею.

Після цього напиши власні міркування з теми.

Етап 2.

Намалюй графічне зображення взаємозв'язку трьох текстів.

Етап 3.

Напиши коротке пояснення свого графічного зображення.

Етап 4.

Обговори з однокласниками / однокласницями свій графік. Якою є твоя фінальна позиція?

Етап 5.

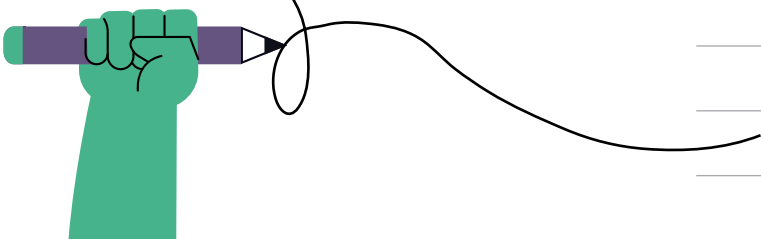
Напиши формальне есе.

складні головні убори «лише за п'ять хвилин» — з різного мотлоху, який трапився під руку; інші одягали капелюхи, шоломи або гелловініські маски.

У Фейсбуці професорки публікація з фото студентів і студенток у своїх вигадливих витворах збрала тисячі вподобайок за лічені дні та привернула увагу філіппінських ЗМІ. Ці світлини надихнули інші школи й університети країни заохочувати учнівство та студентство створювати головні убори проти списування.

Професорка Мандейн-Ортіс сказала, що цьогоріч її вихованці показали кращі результати, оскільки суворі умови іспитів спонукали їх учитися дуже старанно. Багато з них закінчили свої тести раніше, додала вона, і цьогоріч нікого не впіймали на шахрайстві.

Місце для твоїх нотаток

Більшість 10-класників списує, бо оцінка важлива для батьків, — опитування

Джерело: УП.Життя

54% київських десятикласників і десятикласниць списують, бо їхні оцінки важливі для батьків. Такі результати показало опитування Освітньої агенції Києва.

Участь у дослідженні взяли 1089 десятикласників і десятикласниць із 50 закладів освіти Києва.

Майже 85% учнів і учениць списують через страх — вони хочуть уникнути неприємностей.

71,5% списують, бо не впевнені у своїх знаннях через нерозуміння матеріалу. Майже кожен другий учень / учениця зазначили, що за списування їх карають оцінкою.

«Винятковою є кількість учнів і учениць, які вдавалися до недоброчесних практик у навчанні. Опитані зізналися, що списували під час навчання. Причинами називали різне:

- великий обсяг письмових робіт (23,2%);
- брак цікавості до читання додаткової літератури (43,3%);
- невміння знаходити й узагальнювати інформацію (32,9%).

Проте основною причиною все ж залишається брак цікавості до додаткового матеріалу», — йдеться в дослідженні.

Місце для твоїх нотаток

Як карають за плагіат і списування: закордонний досвід

Джерело: Освіторія, адаптовано

Сінгапур: користуйся чужими зошитами

Заклади освіти в цій країні застосовують сервери, які підраховують відсоток збігів у кожній письмовій роботі з будь-якими роботами старшокласників/-ць і студентів/-ок. Якщо плагіат доведуть, кандидатуру студента чи студентки подадуть на відрахування з університету.

Якщо в нього чи неї є численні заслуги, на перший раз можуть пробачити. Утім, ставлення буде таке ж, як у банку до клієнта чи клієнтки з поганою кредитною історією. Якщо викладач/-ка, учитель/-ка чи хтось іще дає дозвіл на списування або підказує відповіді — це карна справа.

Що ж до школи, то з перших класів дитину вчать зазначати джерела інформації. Замість «Ось що я дізнався / дізналася про динозаврів», вона має згадати назву книжки, статті, анімації, в якій про це розповідали, навіть дати посилання на інтернет-ресурси.

Водночас поза межами контрольних і тестів учні та учениці можуть користуватися зошитами однокласників і однокласниць, щоб від них навчатися. Учень чи учениця, який / яка не розуміє завдання, має право обійти клас, відкрито подивитися, що і як пишуть інші діти, коротенько переписати та уточнити. Вважають, що так дитина вчиться комунікувати та спиратися на досвід інших людей.

Місце для твоїх нотаток

гарантовано отримували нуль балів за тест та мали перескладати. А ось за плагіат так карали лише дві третини винних — решті просто знижували бал.

Німеччина: ніхто не хоче видатися нездібним/-ою

Шкільні вчителі й учительки можуть заплющувати очі на списування, та й однокласникам і однокласницям зазвичай байдуже, чи порушує хтось правила. Утім, вважається, що вдаються до цього лише ті, кому зовсім важко дається матеріал.

Зазвичай на іспитах можна використувати довідкові матеріали — завдання спрямовано на креативне й аналітичне мислення. Того, що потрібно тримати в пам'яті, зовсім мало. Тож здебільшого дітям не хочеться вважатися, м'яко кажучи, дурниками, які не змогли самостійно вивчити необхідний мінімум.

Китай: що знайшов — те й твоє

У Китаї дітям доводиться заучувати не лише фрази, а й великі тексти доповідей політичних лідерів. Учням і ученицям прищеплюють думку, що є взірцеві фрази, якими варто користуватися в житті та які варто запозичити в мудрих людей. Вони заучують чимало крилатих фраз. Про правила цитування учнівству майже не розповідають.

Часом вчителі й учительки усвідомлюють, що реферати, які здали школярі та школярки, взято з інтернету, тож оцінюють уміння знаходити інформацію і компілювати. Діти тут навчаються до ночі, впоратися з купою завдань самотужки фізично неможливо. За списування і використання шпаргалок можуть суворо покарати: аж до фізичного покарання, призначення спортивних вправ чи певних годин праці задля добробуту школи.

Місце для твоїх нотаток
